

FARKAS ÁKOS

A falra akasztott nádpálca

avagy

**A büntető igazságszolgáltatás
hatékonyságának korlátai**

Osiris Kiadó, 2002

TARTALOM

BEVEZETŐ	7
1. FEJEZET. A BÜNTETŐ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS MINT RENDSZER	13
1.1. Bevezető megjegyzések	13
1.2. Rendszer-e a büntető igazságszolgáltatás?	16
1.2.1. <i>A rendszerelmélet jelentősége</i>	16
1.2.2. <i>A rendszer attribútumai</i>	19
1.2.3. <i>A rendszer és környezete</i>	23
1.2.4. <i>Rendszer és konfliktus</i>	26
1.2.5. <i>A nyílt rendszer attribútumai és a büntető igazságszolgáltatás</i>	28
1.2.6. <i>Az igazságszolgáltatás rendszer jellegének kritikája</i>	30
1.3. Modellek a büntető igazságszolgáltatásban	35
1.3.1. <i>A hierarchikus modell sajátosságai</i>	36
1.3.2. <i>A koordinatív modell</i>	40
2. FEJEZET. A KRIMINÁLPOLITIKA, JOGDOGMATIKA ÉS A JOGÁLLAMISÁG MINT A BÜNTETŐ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSI RENDSZER ELEMEI	44
2.1. Az alrendszerek jelentősége	44
2.2. A kriminálpolitika	45
2.2.1. <i>A kriminálpolitika alakulását befolyásoló tényezők, a kriminálpolitika kialakításának elvei</i>	50
2.3. A jogdogmatika	55
2.3.1. <i>A jogdogmatika jelenlegi válságának néhány problémája</i>	56
2.3.2. <i>A büntetőjogi és büntetőeljárási dogmatika néhány a büntető igazságszolgáltatás hatékonysága szempontjából lényeges összefüggése</i>	64

2.4. Az alkotmányosság	77
2.5. Alkotmányos (jogállami) elvek a büntetőeljárásban	81
2.5.1. <i>Az igazságszolgáltatás és a büntetés állami monopólium</i>	81
2.5.2. <i>Törvényes bíró garانتálása</i>	83
2.5.3. <i>A bírói meghallgatáshoz való jog</i>	86
2.5.4. <i>A védelemhez való jog</i>	88
2.5.5. <i>Ingyenes jogsegélyhez való jog</i>	89
2.5.6. <i>Az ártatlanság védelme</i>	90
2.5.7. <i>Az arányosság elve</i>	91
2.5.8. <i>A személyi szabadság bírói korlátozása és a nyilvános tárgyalás elve</i>	92
2.5.9. <i>Bizonyítási tilalmak</i>	93
2.5.10. <i>A bírósági döntés indokolásának kötelezettsége</i>	94
2.5.11. <i>A jogorvoslati jogosultsághoz való jog</i>	94
2.5.12. <i>Ne bis in idem</i>	95
2.5.13. <i>Jog a perújrafelvételre</i>	95
2.5.14. <i>A büntető igazságszolgáltatási szervek működőképességének fenntartása</i>	95
3. FEJEZET. HATÉKONYSÁG A BÜNTETŐ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSBAN	97
3.1. A hatékonyság értelmezése	97
3.1.1. <i>A hatékonyság mint pénzkérdés</i>	97
3.1.2. <i>A hatékonyság mint a büntetőeljárás hatékonysága</i>	98
3.1.2.1. <i>Megegyezés az előzetes eljárás során</i>	100
3.1.2.2. <i>A főtárgyalást megelőző „alku” formája és fórumrendszere</i>	102
3.1.2.3. <i>Egyezség a főtárgyaláson: a vád- és ítéleti alku</i>	107
3.1.3. <i>A hatékonyság mint közgazdasági kategória</i>	116
3.1.4. <i>A hatékonyság mint rendszerhatékonyság</i>	118
3.2. A hatékonyság rendszerszemléletű megközelítésének problémái	118
3.2.1. <i>Bűnözői magatartás és közgazdaságtan</i>	132
3.2.2. <i>Bűnözői magatartás és döntésmélet</i>	136
ÖSSZEFOGLALÓ	144
JEGYZETEK	147
FELHASZNÁLT IRODALOM	170